

Inlandsbanan testkör

► Drygt en miljon liter diesel kan bytas mot raps

Inlandsbanan testar och överväger att köra hela fordonsparken på RME – ett biobränsle som framställs av raps. En vinst vore minskade växthusgasutsläpp med över 60 procent.
– Förstudien som vi gjorde har gått jättebra, säger Eva Widegren, Inlandsbanans projektledare.

Förstudien genomfördes i somras genom att ett lok testkörde med det förnyelsebara bränslet RME. Anledningen till utredningen är att det inte finns färdiga tester som visar om lokens motortyp, som i vanliga fall kör på fossil diesel, klarar RME.

– Vi hade inte några problem med att köra loket. Det tuffade på bra, säger Widegren.

Nu är Inlandsbanan dock mitt uppe i ett vintertest. Testloket kör på RME med vinterkvalitet för att se hur bränslet tål kyla.

– Nu provocerar vi för att se hur det tål lägre temperaturer. Vi är mitt uppe i det testet. Det är det som är det mest intressanta – att se hur det går att köra med RME på vintern, säger Widegren.

Tankstationer

Inlandsbanan avvaktar ett resultat från vintertestet innan man tar beslut om man ska ställa om alla lok till rapsbränslet. Vid en omställning krävs också tankstationer för RME.

– Vi kan ju inte bara svänga av rälsen och tanka var som helst. Vi måste ha tankstationer vid banan. Det finns lite sådana saker att lösa innan vi vet hur vi går vidare, säger hon.

Inom kort väntas ytterligare test av RME kontra kylan.

– Vi kör hela tiden. Men

Fakta

RME:s fördelar:

- RME, som står för RapsMetylEster, ger upp till 63 procent lägre klimatutsläpp sett ur ett livscykelperspektiv, enligt Energifabriken.
- Tillverkningen är vattenfri och giftfri för miljö och människa.
- RME är inte brandfarligt och det bryts lätt ner i naturen.
- Det kan användas i befintliga fordon.

Källa: Energifabriken

bränslet har inte blivit utsett för kyla eftersom loket står inne i lokstall på nätterna. Det vi ska göra är att provocera genom att ställa ut loket på natten. Det mest kritiska momentet är i starten innan loket har hunnit bli varmt, säger Widegren.

Minskar utsläppen

Inlandsbanan har satt som mål att helst bli fossilfritt, eller i alla fall minska utsläppen med 50 procent, till år 2020. Man vill bidra till att Sverige når uppsatta miljömål. En elektrifiering av Inlandsbanan är inte ett alternativ. Tidigare siffror visar på att det skulle kosta runt 4,5 miljarder kronor.

Faller testet med RME väl ut ska dock samtliga av Inlandsbanans fordon ställas om för att köras med det förnyelsebara bränslet.

I dag förbrukar Inlandsbanans fordon cirka en miljon liter fossil diesel om året.

– Vi har också som mål att öka trafiken – och då blir det givetvis också mer bränsle som förbrukas, säger Widegren.

En omställning till RME skulle emellertid minska växthusgasutsläppen med över 60 procent.

David Sandström

OMSTÄLLNING. Inlandsbanan har fått EU-medel till en förstudie kring en omställning till det förnyelsebara bränslet RME.

”Samhällsekonomiskt

Inlandsbanan köper RME från Energifabriken med säte i Linköping. Karin Varverud, vd på Energifabriken, ser med glädje på Inlandsbanans initiativ.

– Det är väldigt roligt och vi ser att det här bränslet fungerar överallt där diesel fungerar, säger hon.

Varverud berättar att RME är ett helt förnyelse-

bart bränsle som görs av ren förestad rapsolja.

– Det är ett bränsle som det finns väldigt lång erfarenhet av.

Det har använts i den tunga trafiken under många år och det ligger långt fram i utvecklingen. Vi i Sverige är väldigt

Karin Varverud.

duktiga på att ta fram RME av väldigt hög kvalitet, säger hon.

Energifabriken tar fram RME som är anpassad att köras i ren form.

– Det har blivit en framgång för oss, säger hon.

Inte giftigt

Inlandsbanan är ett exempel på en aktör som behöver den högre kvaliteten på bränslet för att klara drift vid låga temperaturer.

Varverud räknar upp en

mängd fördelar med RME. Förutom att det är förnybart och ger lägre emissioner (utsläpp) har det bland annat en snabb nedbrytningshastighet, är ofarligt vid brand och är lätt att lagra. Det är inte heller giftigt eller cancerframkallande.

– Sedan tycker vi att RME bidrar till en samhällsekonomisk nytta. Det blir en efterfrågan på lantbrukets produkter och RME får en betydelse när

RAPS. Rapsbaserade bränslet RME har många fördelar. Inte bara för miljön utan även för Sveriges ekonomi – enligt RME-distributören Energifabriken. **FOTO: ENERGI-FABRIKEN**

biobränsle

Man vill visa att det fungerar med RME och på så vis också inspirera fler aktörer.

FOTO: DAVID SANDSTRÖM

fördelaktigt”

det gäller svensk och europeisk ekonomi, säger hon. Dels kan en redan stor odling av raps i Skandinavien växa än större.

– RME tillverkas ju av råvaror vi har i vår närhet, säger hon.

Rest blir till protein

Dels minskar behovet att importera olja om dieselanvändningen minskar.

– Det finns väldigt stora samhällsekonomiska fördelar, säger Varverud.

Andra fördelar är att raps är en bra avbrottsgröda vid spannmålsodling.

– Det är viktigt att ha den här typen av grödor för att lantbruken ska få bra rotation i skördarna, säger hon.

Restprodukten från pressningen av rapsen blir till proteinfoder för djur.

– Det är viktigt med ett inhemskt alternativ till importerat protein, säger Karin Varverud.

David Sandström

” Det här bränslet fungerar överallt där diesel fungerar.

Karin Varverud

► PLOCKAT UR NYHETSFLÖDET

Pris till årets Doroteabo

► **Dorotea.** I helgen slogs två firanden samman till ett. Doroteadagen och den samiska nationaldagen firades hela lördagen i Dorotea.

Festligheterna inledades på fredagen med volleybollturnering och fortsatte sedan med teater och utställningar på torget.

I samband med Doroteadagen delades också stipendium ut till årets Doroteabo.

Vinnaren, Rebecka Andersson, 17 år, är mycket framgångsrik inom skytte och befinner sig just nu på tävling i Holland.

Lina Olofsson

I korhet

► **Vilhelmina.** En vattenläcka uppstod uppstått på Björkvägen i Vilhelmina. Vatten flödade ut på marken. Ingen annan än fastighetsägare, en privatperson, påverkades av läckan.

► **Umeå.** En personbil och traktor kolliderade på Älvans väg i Umeå på söndagsförmiddagen. I snövädret som rådde backade föraren av traktorn på bilen. Tre personer var inblandade i olyckan, ingen skadades. Olja rann ut från traktorn.

Fyra greps för inbrott

► **Lycksele.** Polisen grep på lördagskvällen en antal ungdomar misstänkta för inbrott i Lycksele. Samtliga är 15–18 år.

En bilist sågs lämna ett område på Furuvik i hög fart. Polispatruller påträffade en bil samt ett antal ungdomar.

– Vi har fyra gripna misstänkta för inbrott hos ett företag, säger polisens vakthavande befäl Kenneth Jonsson.

Ingen av de misstänkta anhölls. Föraren misstänks förutom inbrottet också för drograttfylleri.

Lina Olofsson

VINNARE. Magnus Palo och Jens Pettersson vann snöskulpturtävlingen i Umeå.

Som vanligt, får man nästan säga – de har vunnit fem gånger.

FOTO: PER LANDFORS

Bardomsvänner vann sköskulpturtävlingen – igen

► **Umeå.** Det gick som det brukar gå. Magnus Palo och Jens Pettersson vann snöskulpturtävlingen i Umeå.

De vann 2013, de vann i fjol och de vann i år. Precis som förra året vann Magnus och Jens dubbelt, de kammade hem

både juryns pris och folkets pris.

De har deltagit i tävlingen tolv gånger och vunnit fem gånger. Plus två eller kanske rent utav tre Folkets pris-vinster.

Varför kommer ni tillbaka år efter år?

– Det är så fruktans-

vårt roligt. Främst att få träffas, men det är också roligt att bygga så här stora saker. Det är inte alltid man får möjlighet att skapa en tre meter stor bjässe.

Belöningen blev tre po-

kaler och 13 000 kronor.

Krister Stenlund

17 000 000 000

► **Tredje bäst.** Det går minst sagt bra för den senaste "Star wars"-filmen. Filmen väntas nämligen nå drömgränsen två miljarder dollar i sammanlagda biljettintäkter i helgen. Omräknat i svenska kronor innebär det att den har dragit in närmare 17 miljarder. Det gör filmen till den tredje mest inkomstbringande filmen i Hollywoods historia, efter "Titanic" (1997) och "Avatar" (2009). (TT)

Firande av Samefolkets dag

► **Lycksele.** Lördag den sjätte februari firades samernas nationaldag, Samefolkets dag, runt om i hela Sápmi. I Lycksele träffades ett 30-tal personer för ett gemensamt firande med filmvisning, köttsoffa och fika. Nästa år är det 100 år sedan det första samiska landsmötet hölls i norska Trondheim. Mer om firandet finns att läsa i eFolkbladet söndag eller på folkbladet.nu.

Lina Olofsson

Gabiella Holm, Lycksele.

KONTAKTA FOLKBLADET

Telefon, vxl: 090/17 59 00
Besöksadress: Förrådsvägen 9
Postadress: Box 3164, 903 04
Umeå

Vid utebliven tidning:
Ring: 010-436 63 23
Mejla: utebliven@folkbladet.nu
Skellefteå, ring: 010-436 66 42

FOLKBLADET | NU

72 001

Skriv Folkbladet (mellanlag) ditt meddelande